

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2364/17

לפני: כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט מ' מזוז

העותר: יאיר סדקה

נגד

המשיבים: 1. מפקד מחוז מרכז במשטרה
2. מפקד משטרת פתח תקוה
3. היועץ המשפטי לממשלה

בקשה לפי פקודת ביזיון בית משפט

תאריך הישיבה: כ' בסיון התשע"ז (14.6.2017)

בשם העותר: עו"ד יובל יועז

בשם המשיבים: עו"ד יובל רויטמן
עו"ד אודי איתן

החלטה

השופט מ' מזוז:

1. ביום 27.4.2017 ניתן פסק דיננו בעתירה זו יחד עם העתירה בבג"ץ 1983/17, שעניינן משמרת מחאה והפגנה מול מעונו הפרטי של היועץ המשפטי לממשלה, בו דחינו את שתי העתירות תוך שאישרנו את העמדה שהוצגה לנו מטעם המשיבים באשר להמשך פעילות המחאה האמורה וכן התווננו את העקרונות החלים לענין קיום פעילות מחאה ליד מעונו הפרטי של איש ציבור.

במסגרת הדיון בעתירות בחנו את המתווים הספציפיים שהציגה לנו המשטרה באשר למשמרת המחאה ובאשר להפגנה, אשר גובשו על ידה בסמוך לפני הדיון. בכל

הנוגע למשמרת המחאה של העותר, הציעה המשטרה לעותר לקיים את משמרת המחאה בימי החול על המדרכה ליד בנין "מפעל הפיס" במרחק של כ- 70 מ' מבית היועץ המשפטי, וזאת בתנאי שהמשמרת תהיה של העותר לבדו או בצירוף אדם אחד נוסף; ולחלופין לקיים את משמרת המחאה בקרבת הגן הציבורי במקום המרוחק כאמור כ- 120 מ', כאשר כאן יוכלו ליטול חלק עד 5 אנשים (כולל העותר). מתווה זה אושר על ידינו במסגרת פסק דינו.

2. ביום 25.5.2017 הוגשה מטעם העותר "בקשה לפי פקודת בזיון בית משפט", בה נטען כי כעבור ימים אחדים בלבד התכחשה המשטרה למתווה שהציגה בפנינו ודרשה מהעותר להרחיק את מקום משמרת המחאה למתחם "קניון גנים", המרוחק כ- 400 מ' מבית היועץ המשפטי. לטענת העותר, בהתכחשותה של המשטרה לעמדה שהציגה לבית המשפט ובדרישותיה החדשות מהעותר יש משום "ביזיון בית משפט".

3. בתגובה מטעם המשיבים מיום 12.6.2017 שהוגשה לבקשתנו נטען כי ההליך לפי פקודת בזיון בית משפט אינו מתאים לכפיית ציות על המדינה, אף שכמובן המדינה מחויבת לכבד פסקי דין ולציית אחר צווים שיפוטיים, וכי במקרה דנן לא ציווה בית המשפט כל ציווי על המשיבים אשר הופר על ידם. לגוף העניין נטען כי המשיבים הבינו את פסק הדין באופן המתיר להם לנקוט עמדה יותר קפדנית כלפי משמרת המחאה של העותר.

4. ביום 14.6.2017 קיימנו דיון במעמד הצדדים, ולאחר שנשמעו טענות הצדדים הבהרנו כי אמנם אין מדובר בהפרת צו שיפוטי וממילא גם לא ב"בזיון בית משפט", אך אנו רואים קושי בדרך בה נקטה המשטרה, אשר לאחר שהציגה לבית המשפט מתווה מסוים, אשר אושר על ידינו, היא שינתה מטעמה בסמוך לאחר מכן והציבה דרישות חדשות ומחמירות יותר, ללא שחל כל שינוי נסיבות בנוגע למשמרת המחאה של העותר. בהמשך לכך ביקשנו כי המשטרה תודיע לנו את עמדתה באשר לכך שהיא תשוב ותפעל בהתאם למתווה שהוצג מטעמה לבית המשפט ביחס למשמרת המחאה של העותר. ביום 15.6.2017 נמסרה לנו הודעה מטעם המשיבים לפיה משטרת ישראל מקבלת עליה לפעול בהתאם למתווה שהוצג לבית המשפט בנוגע למשמרת המחאה של העותר, להבדיל מאשר בנוגע להפגנות.

5. אנו מברכים על עמדת המשטרה ורואים בכך משום מענה הולם לבקשה שלפנינו.

6. עם זאת, נוכח אי ההבנה שעלתה מעמדת המשיבים באשר לפסק דינונו אנו מוצאים מקום להדגיש ולהבהיר כי פסק דינונו עסק בפעולות מחאה (הפגנה, תהלוכה או משמרת מחאה) מול ביתו של איש ציבור. ההלכה שנקבעה בענין דין (בג"ץ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456 (1994)), ולמעשה עוד הרבה קודם לכן, אותה הבהרנו בפסק דינונו, מתייחסת לפעולות מחאה מול וליד המעון הפרטי של איש הציבור, היינו בסמיכות למעון, ואין להרחיבה מעבר לכך. לענין זה הובהר בין היתר בפסקה 18 לפסק הדין כי -

"אכן, עוצמת האינטרס לאסור פעולות מחאה מול ביתו הפרטי של איש ציבור בנימוק שמדובר בהפעלת לחץ לא לגיטימי כאמור, אינה בעלת משקל זהה בכל המקרים. לא הרי נבחר ציבור כהרי עובד ציבור, ולא הרי עובד ציבור בכיר כהרי עובד ציבור זוטר, ולא הרי הפגנה המכוונת נגד החלטה של עובד ציבור בתחום המדיניות הכלכלית-חברתית כהחלטה של עובד ציבור במערכת אכיפת החוק בענין חקירה או העמדה לדין. אין אמנם בהבחנות אלה כדי להשליך על עצם הלגיטימיות לאסור קיום פעולות מחאה ליד המעון הפרטי, אך הן עשויות להיות רלבנטיות לשאלת קיומה של חלופה אפקטיבית או באשר להיקף המגבלות של זמן, מקום ואופן שיוטלו, כגון המרחק מהבית הפרטי בו תותר הפגנה או משמרת מחאה. אציין כי בעקבות פסק הדין בפרשת *Frisby* עלתה השאלה, מהו המרחק מהבית הפרטי לגביו חלה הלכה זו (ראו למשל: *Madsen v. Women's Health Center*, 512 U.S. 753 (1994); *Veneklas v. Fargo*, 200 F.3d 1111 (1999); *Douglas v. Brownell*, 88 F.3d 1511 (1996); *Kirkeby v. Furness*, 52 F.3d 772 (1995); *Lucero v. Trosch*, 121 F.3d 591 (1997); *Thorburn v. Roper*, 39 F. Supp. 2d (1999)).

אכן, לא ניתן לקבוע גבולות מדויקים של המתחם שייחשב מול או ליד המעון הפרטי. גבולות מתחם זה הם תלויי נסיבות וצריכות להיקבע באופן סביר בהתחשב במיקום המעון הפרטי ובאופי פעילות המחאה בה מדובר.

7. ככל שמדובר בפעילות מחאה שאינה ליד המעון, גם אם בסמיכות מסוימת אליו, חלים העקרונות הרגילים של איזון בין השיקולים הנוגדים, בין הזכות לחופש ביטוי ולפעילות מחאה לבין השיקולים הנוגדים של שמירת הסדר הציבורי, פגיעה

ברוחת חייהם ובפרטיותם של תושבי האזור וכיו"ב. במסגרת איזון זה רשאית המשטרה לקבוע הגבלות סבירות של זמן, מקום ואופן (ראו לענין זה דברי השופט ברק בענין ד"ר, שהובאו בפסקה 9 לפסק הדין).

8. בכפוף לאמור לעיל הבקשה נמחקה. אין צו להוצאות.

ש ו פ ט

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' פוגלמן:

הגם שהצטרפתי לתוצאת פסק דינו של חברי, השופט מ' מזוז, לא הצטרפתי להנמקתו וכתבתי הנמקה נפרדת.

חלק מהותי מההנמקה, כמפורט בה, הוא כי המתווה המפורט בתגובה המקדמית מטעם המשיבים מיום 23.4.2017 שהוגשה בהליך האמור, "מאפשר לעותרים קיום הפגנה ומשמרת מחאה במגבלות הנגזרות מהזכויות המתנגשות". סברתי כי המתווה הוא יישום אפשרי בנסיבות המקרה של התשתית הנורמטיבית שחלה בענייננו, ומשכך מצאתי כי אין עילה להתערבותנו. חלק מהמתווה האמור, בהקשר הבקשה המונחת עתה לפנינו, היה קיום משמרת המחאה בסייגים שנקבעו על ידי המשטרה.

בנסיבות אלו, לא היה מקום לכך שהמשטרה תסטה מהמתווה שעליו הצהירה (כאשר בהקשר שבו עסקינן הבהירה המשטרה כי לא היה שינוי נסיבות).

יפה עשתה המשטרה בהבהירה כי בכל שאמור במשמרת המחאה תעמוד
במתווה אותו קבעה.

ש ו פ ט

ניתנה היום, כ"ד בסיון התשע"ז (18.6.2017).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט